

Adi Ortaklıkta Araçların Diğer Ortağa Devri

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	51421814-130[1-2012/464]-90
Tarih	20.08.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

DENİZLİ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 51421814-130[1-2012/464]-90

20/08/2013

Konu : Adi Ortaklıkta Araçların Diğer Ortağa Devri

İlgi (a) da kayıtlı özelge talep formunuzda, ortaklığı olarak faaliyet gösterdiğiniz ve ortaklık adına kayıtlı olan araçlarınızın (K) yetki belgesi bulunduğu ve süresinin dolduğu, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğünce süresi dolan (K) yetki belgesinin adi ortaklık halindeki araçlara verilmeyeceğinin kararlaştırılması nedeniyle araçlarınızı ortaklardan biri adına devretmeniz gerektiği belirtilerek,

- söz konusu devir işleminin katma değer vergisine (KDV) tabi olup olmadığı,

- bu araçlara ait MTV, tamir bakım ve taşıma giderlerinin gelir vergisi matrahından indirilip indirilemeyeceği,

- ödenen KDV nin indirim konusu yapıp yapılamayacağı,

- bu araçların bir ortağa tescili için noter satış işleminden sonra diğer ortakların payları oranında araçları üzerine tescil eden ortağa fatura düzenlenip düzenlenmeyeceği ve Ba, Bs formunda bildirilip bildirilmeyeceği,

- bu araçların ortaklardan birinin adına tescil işlemi yapıldığında herhangi bir araçla Adi Ortaklığa ait emtia sevkinde taşıma irsaliyesi düzenlenip düzenlenmeyeceği,

hususlarında bilgi verilmesi istenilmektedir.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun (VUK) 232 nci maddesinde; "Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:

1. Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;
2. Serbest meslek erbabına;
3. Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara;
4. Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;
5. Vergiden muaf esnafa.

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler." denilmekte olup, bu hükme göre ortaklık adına kayıtlı araçların ortaklardan biri adına tescil edilmesi halinde, ortaklık tarafından devir alan (satın alan) ortak adına fatura düzenlenmesi ve düzenlenen faturanın da 396 Seri No.lu VUK Genel Tebliği çerçevesinde Ba, Bs formunda bildirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca aynı Kanunun 240 ıncı maddesinde; "Taşıma işletmeleri ile otel, motel ve pansiyon gibi konaklama yerleri (Kazancı basit usulde tespit edilenler dahil) aşağıda yazılı belgeleri düzenlemek zorundadırlar.

A) Taşıma irsaliyeleri: Ücret karşılığında eşya nakleden bütün gerçek ve tüzelkişiler naklettikleri eşya için, 209 uncu maddede yazılı bilgilerle, sürücünün ad ve soyadı ve aracın plaka numarasını ihtiva eden ve seri ve sıra numarası dahilinde teselsül eden irsaliye kullanmak zorundadırlar. Bu irsaliyenin bir nüshası eşyayı taşıtırana, bir nüshası eşyayı taşıyan aracın sürücüsüne veya kaptanına verilir ve bir nüshası da taşımayı yapan nezdinde saklanır. Bu bent hükmü nakliye komisyoncuları ile acenteleri de kapsar." hükmü bulunmaktadır.

Bu hükme göre, araçların ortaklardan herhangi birinin adına tescil edilmesi halinde, adi ortaklığa ait emtianın sevkinde, taşıma faaliyetini yapan ortak tarafından taşıma irsaliyesi düzenlenir. Ancak,

taşıma faaliyetinin ortaklardan kiralanan araçlarla yapılması halinde ise, taşıma irsaliyesi adi ortaklık tarafından düzenlenmesi gerekmektedir.

GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde safi kazancın tespitinde indirilecek giderler bentler halinde sayılmış olup, anılan maddenin (5) numaralı bendinde kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dahil olan ve işte kullanılan taşıtların giderlerinin, (6) numaralı bendinde ise, işletme ile ilgili olmak şartıyla; bina, arazi, gider, istihlak, damga, belediye vergileri, harçlar ve kaydiyeler gibi ayni vergi, resim ve harçların safi kazancın tespitinde indirim konusu yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan 197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 14 üncü maddesinde; bu Kanuna bağlı (I) ve (IV) sayılı tarifelerde yer alan taşıtlardan (Ticari maksatla kullanılan uçak ve helikopterler ile taşıt kiralama faaliyeti ile uğraşan işletmelerin bu amaçla kiraya verdikleri taşıtlar hariç) alınan vergi ve cezalar ile gecikme zamlarının gelir ve kurumlar vergilerinin matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilmeyeceği hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, ortaklık adına kayıtlı taşıtların ortaklardan birine devredilmesi durumunda araç sahibi ile Ortaklığınız arasında kiralama sözleşmesi düzenlenmesi ve aracın yalnızca ortaklığınız faaliyetlerinde kullanılması şartıyla, bu araca ait tamir, bakım, yakıt ve benzeri cari giderler indirim konusu yapılabileceği gibi, söz konusu aracın II sayılı tarifede yer alan araçlardan olması halinde, araç için ödenen motorlu taşıtlar vergisinin de ticari kazancın tespitinde gider olarak indirimi mümkün olup, I ve IV sayılı tarifelerde yer alan taşıtlardan olması halinde ise gider olarak indirimi mümkün bulunmamaktadır.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

- 1/1 inci maddesinde, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,

- 2/1 inci maddesinde, teslimin, bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya onun adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesi olduğu,

- 29/1-a maddesinde, mükelleflerin yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den, kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV'yi indirebilecekleri,

-30/b maddesinde, faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralınması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere işletmelere ait binek otomobillerinin alış vesikalarında gösterilen KDV nin mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirilemeyeceği,

hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, 15 Seri No.lu KDV Genel Tebliğlerinde (D) bölümü ile 25 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin (C) bölümünde adi ortaklıklarda mükellefiyet ve vergilendirme uygulamalarına yönelik açıklamalara yer verilmiş bulunmaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, ortaklık adına kayıtlı taşıtların (K) belgesi alabilmek için ortaklardan birine devrinde, (satışı) ortaklık tarafından, devir alan (satın alan) ortak adına düzenlenecek faturada devir bedeli üzerinden KDV hesaplanarak ilgili dönem beyannamesi ile beyan edilecektir. Söz konusu teslim nedeniyle hesaplanılan KDV'nin KDV Kanununun 30/b maddesine aykırı olmamak kaydıyla satın alan ortak tarafından genel usul ve esaslar gereğince indirim konusu yapılabileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026